

Time: 3 hrs

Marks: 100

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All question are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1. A. Select the most appropriate answer from the options given below (Any Ten) (10)

1. Export marketing is dominated by _____ from leading exporting countries
 - small units
 - micro units
 - multinational Corporations
 - government firms
2. Export faces _____ risk due to currency fluctuation.
 - Political
 - cargo
 - exchange
 - legal
3. _____ is an example of Service exports of India.
 - Engineering goods
 - Agriculture items
 - Software
 - Petroleum products
4. Ad-valorem Duty is imposed on the _____ of a commodity imported.
 - Size
 - Value
 - Weight
 - Colour
5. _____ is a negative impact of Regional economic grouping
 - Collective bargaining by member nations
 - Economic growth
 - Technological development
 - Increase in employment
6. Process of market selection begins with _____ .
 - Evaluation and follow up
 - Analysis and interpretation of data
 - Determining export objectives
 - Determining sources of data

7. D in DGFT stands for _____

- Duty
- District
- Deemed
- Directorate

8. Mica waste and Scrap are part of _____ item.

- Prohibited
- Canalised
- Restricted
- Banned

9. EHTP stands for _____.

- Electronic Hardware Technology Parks
- Electrical Hardware Transport Point
- Excellence in Handloom Trade Product
- Export Hardware Technical Parks

10. Market Development Assistance (MDA) is given to Export Houses and _____

- Small Exporter
- Trading Houses
- Private Exporters
- State Government

11. _____ are responsible for production and exports of product such as tea, coffee and spices etc.

- EPCs
- Commodity Boards
- FICCI
- IIF

12. _____ involves refund of custom duty paid on the import of raw materials

- EPC
- DBK
- MDA
- MAI

Q1.B. State whether the following statements are True or False. (Any Ten)

(10)

1. Export marketing is highly competitive in nature.
2. Insolvency is a commercial risk involved in export marketing.
3. India does not export to developing countries at all.
4. Trade barriers are restrictions imposed on the movement of goods between countries.
5. In Regional Economic Grouping, member countries discourage trade within the group.
6. Overseas market research helps to find out the strengths of the competitors.
7. MEIS scheme is connected to services exports of India.

8. Three star export houses need export performance of 2000 million US\$ in the preceding three years.
9. STP Scheme is meant for development and export of Computer software.
10. EPCG scheme facilitates import of capital goods.
11. At present there are five EPCs in India.
12. ITPO is concerned with trade fairs; buyer-seller meets etc. in India and abroad.

Q.2. Answer any two of the following

(15)

- a) What are the differences between Domestic Marketing and Export Marketing?
- b) Discuss the problems faced by India's Export Sector.
- c) Discuss the major merchandise exported by India since 2015.

Q.3. Answer any two of the following

(15)

- a) Discuss various types of Tariff Barriers.
- b) Write a note on WTO.
- c) What is the need for Overseas Marketing Research?

Q.4) Answer any two of the following questions.

(15)

- a) Explain the main highlights of foreign trade policy 2015-20.
- b) Discuss benefits available to status holders in India.
- c) What are Towns of Excellence? Explain the benefits given to them.

Q.5. Answer any two of the following

(15)

- a) Explain Marketing Development Assistance (MDA).
- b) Describe ITPO as important organization in India.
- c) Briefly explain the Duty Drawback Scheme.

Q.6. Write notes on the following: (Any four)

(20)

- a) Importance of Exports for a nation
- b) Risks involved in Export Marketing
- b) Steps involved in Market Selection Process
- d) Special Economic Zones
- e) Indian Institute of Foreign Trade
- f) IRMAC

वेळ: ३ तास

गुण: १००

सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत .

२) प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत .

३) विद्यार्थ्यांनी इंग्रजी प्रश्नपत्रिका मूळ प्रश्नपत्रिका मानावी.

प्र.१. A. खालील पर्यायांमधून सर्वात योग्य उत्तर निवडा (कोणतेही दहा)

(10)

1. निर्यात विपणनावर आघाडीच्या निर्यातदार देशांमधील _____ यांचे वर्चस्व आहे

- लहान युनिट्स
- सूक्ष्म युनिट्स
- बहुराष्ट्रीय कॉर्पोरेशन
- सरकारी कंपन्या

2. चलनातील चढउतारामुळे निर्यातीला _____ जोखमीचा सामना करावा लागतो.

- राजकीय
- मालवाहू
- देवाणघेवाण
- कायदेशीर

3. _____ हे भारताच्या सेवा निर्यातीचे उदाहरण आहे.

- अभियांत्रिकी वस्तू
- शेतीच्या वस्तू
- सॉफ्टवेअर
- पेट्रोलियम उत्पादने

4. आयात केलेल्या वस्तूच्या _____ वर अँड-व्हॅलोरिम ड्युटी लादली जाते.

- आकार
- मूल्य
- वजन
- रंग

5. _____ हा प्रादेशिक आर्थिक समूहीकरणाचा नकारात्मक प्रभाव आहे

- सदस्य राष्ट्रांद्वारे सामूहिक सौदेबाजी
- आर्थिक वाढ
- तांत्रिक विकास
- रोजगारात वाढ

6. बाजार निवडीची प्रक्रिया _____ पासून सुरू होते.

- मूल्यमापन आणि पाठपुरावा
- डेटाचे विश्लेषण आणि व्याख्या
- निर्यात उद्दिष्टे निश्चित करणे
- डेटाचे स्रोत निर्धारित करणे

7. DGFT मधील D म्हणजे _____

- Duty
- District
- Deemed
- Directorate

8. अभ्रक कचरा आणि भंगार हे _____ आयटमचा भाग आहेत.

- प्रतिबंधित
- कालवाकृत
- प्रतिबंधित
- बंदी

9. EHTP म्हणजे _____.

- Electronic Hardware Technology Parks
- Electrical Hardware Transport Point
- Excellence in Handloom Trade Product
- Export Hardware Technical Parks

10. बाजार विकास सहाय्य (MDA) निर्यात गृहांना दिले जाते आणि _____

- लहान निर्यातक
- व्यापार घरे
- खाजगी निर्यातदार
- राज्य सरकार

11. _____ चहा, कॉफी आणि मसाले इत्यादी उत्पादनांच्या उत्पादनासाठी आणि निर्यातीसाठी जबाबदार आहेत.

- ईपीसी
- कमोडिटी बोर्ड
- FICCI
- IIF

12. _____ कच्च्या मालाच्या आयातीवर भरलेल्या कस्टम ड्युटीचा परतावा समाविष्ट आहे

- EPC
- DBK
- MDA
- MAI

Q1.B. खालील विधाने सत्य आहेत की असत्य आहेत ते सांगा. (कोणतेही दहा)

(10)

1. निर्यात विपणन निसर्गाने अत्यंत स्पर्धात्मक आहे.
2. दिवाळखोरी ही निर्यात विपणनामध्ये गुंतलेली व्यावसायिक जोखीम आहे.
3. भारत विकसनशील देशांना अजिबात निर्यात करत नाही.
4. व्यापार अडथळे म्हणजे देशांमधील मालाच्या हालचालीवर लादलेले निर्बंध.
5. प्रादेशिक आर्थिक गटात, सदस्य देश गटातील व्यापाराला परावृत्त करतात.
6. परदेशातील बाजार संशोधन स्पर्धकांची ताकद शोधण्यात मदत करते.
7. MEIS योजना भारताच्या सेवा निर्यातीशी जोडलेली आहे.
8. तीन तारांकित निर्यात गृहांना मागील तीन वर्षांत 2000 दशलक्ष US\$ ची निर्यात कामगिरी आवश्यक आहे.
9. एसटीपी योजना संगणक सॉफ्टवेअरच्या विकासासाठी आणि निर्यात करण्यासाठी आहे.
10. EPCG योजना भांडवली वस्तूंची आयात सुलभ करते.
11. सध्या भारतात पाच EPC आहेत.
12. ITPO भारतात आणि परदेशात खरेदीदार-विक्रेता बैठका इत्यादी व्यापार मेळ्यांशी संबंधित आहे.

Q.2. खालीलपैकी कोणत्याही दोन उत्तर द्या

(15)

- अ) देशांतर्गत विपणन आणि निर्यात विपणन यात काय फरक आहेत?
- ब) भारताच्या निर्यात क्षेत्राला भेडसावणाऱ्या समस्यांवर चर्चा करा.
- क) 2015 पासून भारताने निर्यात केलेल्या प्रमुख मालाची चर्चा करा.

Q.3. खालीलपैकी कोणत्याही दोन उत्तर द्या

(15)

- अ) विविध प्रकारच्या टॅरिफ अडथळ्यांची चर्चा करा.
- ब) WTO वर एक टीप लिहा.
- क) ओव्हरसीज मार्केटिंग संशोधनाची गरज काय आहे?

Q 4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(15)

- अ) परकीय व्यापार धोरण 2015-20 चे मुख्य ठळक मुद्दे स्पष्ट करा.
- ब) भारतातील दर्जाधारकांना उपलब्ध असलेल्या लाभांची चर्चा करा.
- क) उत्कृष्ट शहरे म्हणजे काय? त्यांना दिलेले फायदे समजावून सांगा.

Q.5. खालीलपैकी कोणत्याही दोन उत्तर द्या

(15)

- अ) विपणन विकास सहाय्य (एमडीए) स्पष्ट करा.
- ब) भारतातील महत्वाची संस्था म्हणून ITPO चे वर्णन करा.
- क) ड्युटी ड्राबॅक योजना थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q6. खालील गोष्टींवर टिपा लिहा: (कोणत्याही चार)

(20)

- अ) देशासाठी निर्यातीचे महत्त्व
- ब) निर्यात विपणनामध्ये गुंतलेली जोखीम
- ड) बाजार निवड प्रक्रियेत सामील असलेले चरण
- ड) विशेष आर्थिक क्षेत्रे (SEZ)
- ई) इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ फॉरेन ट्रेड (IIFT)
- फ) IRMAC
